

E. ZAKŁAD PUBLICZNEGO PRAWA GOSPODARCZEGO

KRZYSZTOF HORUBSKI

Uniwersytet Wrocławski

WITOLD MAŁECKI

Uniwersytet Wrocławski

PIOTR SOROKA

Uniwersytet Wrocławski

HISTORIA ZAKŁADU PUBLICZNEGO
PRAWA GOSPODARCZEGO
W INSTYTUCIE NAUK ADMINISTRACYJNYCH
WYDZIAŁU PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII
UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO

Zakład Publicznego Prawa Gospodarczego wywodzi się z Zakładu Zarządzania Gospodarką Narodową, który powstał w 1973 r. w ramach Instytutu Nauk Administracyjnych. Od tej pory nazwa Zakładu ulegała zmianom związanym z przemianami ustroju społeczno-gospodarczego oraz z przeobrażeniami pojęciowymi w jurysprudencji, a także w obszarze regulacji normatywnej. Pierwotna nazwa została zastąpiona inną — Zakład Prawa Administracyjnego Gospodarczego, a obecną Zakład uzyskał w 2010 r. Pomimo ewoluującej nazwy osią pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej prowadzonej w Zakładzie była i jest problematyka prawna oddziaływania państwa (organów władz publicznych) na procesy gospodarcze (funkcji państwa wobec gospodarki), wolności działalności gospodarczej i jej ograniczeń, gospodarowania mieniem publicznym i działalności gospodarczej jako formy wykonywania zadań publicznych. Inicjatorem i pierwszym kierownikiem tej jednostki naukowo-dydaktycznej został wybitny znawca i badacz prawa administracyjnego, jeden z prekursorów wyodrębnienia administracyjnego prawa gospodarczego jako szczególnej dyscypliny w obszarze

nauk prawnych — prof. dr hab. Adam Chełmoński. Był on nie tylko wspaniałym dydaktykiem i znakomitym pracownikiem nauki, lecz także wychowawcą przyszłego pokolenia kadry naukowo-dydaktycznej Zakładu. Zainteresowania naukowe prof. Chełmońskiego koncentrowały się przede wszystkim wokół problemów teorii prawa administracyjnego gospodarczego. Doniosły wkład w rozwój polskiej nauki prawa administracyjnego wniosły jego badania w zakresie prawnych form działania organów administracji gospodarczej — ich szczególnie ważnym rezultatem okazała się koncepcja ciągu działań prawnych w gospodarce państwowej, która znalazła powszechne uznanie w doktrynie polskiej. Swoją wyjątkowo bogatą warsztat naukowo-badawczy wykorzystał profesor podczas prac w Zespole Komisji ds. Reformy Gospodarczej, walnie przyczyniając się do opracowania rozwiązań normatywnych ujętych we współcześnie obowiązującym ustawodawstwie gospodarczym. Pierwszy kierownik Zakładu Publicznego Prawa Gospodarczego wydatnie odznaczył się również na polu działalności publicznej — w latach 1981–1987 pełnił funkcję dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, był ponadto między innymi przewodniczącym Wyższej Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich przy Ministrze Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, Rady Naukowej Instytutu Państwa i Prawa Polskiej Akademii Nauk oraz Komitetu Nauk Prawnych PAN. Osiągnięcia prof. Chełmońskiego są do dziś cenione, a jego spuścizna naukowa — pielęgnowana i rozwijana przez jego uczniów, którzy starają się dołożyć wszelkich starań, by godnie kontynuować jego dzieło.

W okresie działalności Zakładu możliwość rozwoju naukowego i dydaktycznego znaleźli w nim wybitni przedstawiciele doktryny szeroko rozumianego publicznego prawa gospodarczego. Na przestrzeni lat prowadzącymi zajęcia i badania z przedmiotów objętych aktywnością naukowo-dydaktyczną Zakładu byli naukowcy cieszący się znacznymi osiągnięciami na arenie krajowej czy europejskiej i jednocześnie piastujący stanowiska sędziowskie, czy też będący absolwentami aplikacji sędziowskich, adwokackich czy radcowskich, którzy zdobyte w ten sposób wiedzę i doświadczenia praktyczne z powodzeniem wykorzystywali w procesach nauczania i w samej działalności naukowo-badawczej.

Obecnym kierownikiem Zakładu jest wychowanek prof. Adama Chełmońskiego — prof. dr hab. Leon Kieres; autor kilkuset opracowań naukowych z zakresu prawa administracyjnego, publicznego prawa gospodarczego i prawa samorządu terytorialnego, publikowanych nie tylko w wydawnictwach krajowych, lecz także zagranicznych; wieloletni członek rady naukowo-programowej czasopisma „Samorząd Terytorialny” oraz przewodniczący kolegium redakcyjnego czasopisma „Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych”; doktor *honoris causa* Politechniki Gdańskiej. Profesor Kieres jest również jednym z twórców koncepcji polskiego samorządu terytorialnego w ramach jego restytucji po 1989 r. Przez wiele lat piastował wysokie funkcje w organach samorządowych oraz państwowych.

Prof. Leon Kieres sprawował funkcje między innymi: przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, przewodniczącego Prezydium Sejmiku Samorządowego Województwa Wrocławskiego, wiceprzewodniczącego Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy, a także senatora Rzeczypospolitej Polskiej IV i VII kadencji oraz radnego Rady Miejskiej Wrocławia. Zwieńczeniem dorobku obecnego kierownika Zakładu Publicznego Prawa Gospodarczego w ramach służby publicznej było powołanie na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego w 2012 r.

W toku działalności Zakładu wypromowano dziewiętnastu doktorów nauk prawnych. Praca naukowo-dydaktyczna pięciu pracowników została zwieńczona uzyskaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego, a dalsze tytuły naukowe uzyskało czterech spośród byłych lub obecnych pracowników Zakładu.

W polu zainteresowań naukowo-badawczych pracowników oraz doktorantów Zakładu leżą między innymi takie zagadnienia, jak: teoria publicznego prawa gospodarczego, funkcje państwa wobec gospodarki, reglamentacja administracyjnoprawna działalności gospodarczej, działalność gospodarza przedsiębiorców publicznych, prawo gospodarki komunalnej, formy prawne zarządu mieniem publicznym, w tym prawo zamówień publicznych, procedury publicznego prawa gospodarczego, swobody rynku wewnętrznego i reguły konkurencji prawa gospodarczego Unii Europejskiej, konstytucyjna ochrona i dopuszczalność ograniczeń wolności działalności gospodarczej. W bogatym dorobku naukowym pracowników Zakładu na szczególną uwagę zasługują liczne monografie dotyczące zagadnień polskiego i unijnego publicznego prawa gospodarczego, a także znaczny udział w powstaniu, podsumowującego dorobek polskiej nauki we wskazanej szczegółowej dyscyplinie prawoznawstwa, dwutomowego opracowania *Publiczne prawo gospodarcze*, wydanego w 2013 r. w serii System Prawa Administracyjnego. W ramach działalności Zakładu rozwijana jest także współpraca naukowa z innymi polskimi ośrodkami naukowymi. Na szczególną uwagę zasługuje tu wieloletnia, zapoczątkowana jeszcze przez prof. Adama Chelmońskiego, współpraca z Zakładem Publicznego Prawa Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, której owocem są cykliczne spotkania naukowe i idące w ślad za nimi publikacje naukowe koncentrujące się na aktualnych tendencjach i problemach rozwojowych w publicznym prawie gospodarczym.

Ilustracją roli, jaką odgrywa Zakład Publicznego Prawa Gospodarczego w działalności dydaktycznej Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, może być fakt, że pracownicy i doktoranci Zakładu prowadzą obecnie zajęcia seminaryjne, wykładowe bądź ćwiczeniowe na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego (prawo gospodarcze publiczne na kierunku prawo; prawo gospodarcze publiczne, prawo zamówień publicznych na kierunku administracja; prawo gospodarcze, prawo inwestycji zagranicznych, zamówienia pu-

bliczne na kierunku ekonomia). Warto w końcu także nadmienić, że Zakład jest jednym z najchętniej wybieranych przez absolwentów miejsc dalszego rozwoju naukowego w ramach studiów doktoranckich.

THE HISTORY OF THE DIVISION OF PUBLIC ECONOMIC LAW
AT THE FACULTY OF LAW, ADMINISTRATION AND ECONOMICS
OF THE UNIVERSITY OF WROCLAW

Summary

The history of the Division of Public Economic Law dates back to 1973, when it was established within the structure of the Institute of Administrative Sciences, under the name of the Division of National Economy Administration. Despite the transformation of the economic system, the main areas of scientific research and teaching assignments remain to be: state influence on economic processes, the principle of freedom of economic activity and its limits, public property management. The heads of the Division — Prof. Adam Chełmoński and Prof. Leon Kieres — not only belong to the most outstanding figures among Polish administrative law scholars, but have also stood out in public service activities. Over the years the staff of the Division has attained remarkable achievements in both scientific and didactic work. Scientific achievements include, among others, a significant contribution to the preparation of a fundamental work *Public Economic Law*, published in the series “*System of Administrative Law*”. The didactic work is carried out by the staff and doctoral students of the Division in all courses of study conducted by the Faculty of Law, Administration and Economics. The Division is among the most frequently chosen units for preparation of bachelor, master and doctoral theses by the students of the Faculty.